

Z hlediska našeho tématu je nejvýznamnější emočně nestabilní porucha osobnosti, která pravděpodobně vychází ze špatných zkušeností z nečasnějších vývojových období, kdy matka nebyla „emočně dostupná“ a dítě se nenaučilo a neprožilo období bezpečí a jistoty ani o sobě, ani o vztazích. Kdybychom použili velmi přibližného přirovnání, v dospívání a dospělosti se pak snaží dobrat se jistoty a používá při tom některé nezralé dětské postupy.

Nejen to, ale také kruté další dětství, fyzické týrání, sexuální zneužití nebo obavy za takové možnosti, jsou častými základními kameny poruchy.

Emoční nezralost se projevuje výkyvy mezi extrémním přilnutím a extrémním zavržením jak vlastní osoby, tak lidí, které na své životní pouti potkává. Ze zklamání, které se dostaví poté, co postižená (častěji než postižený) prožívá, vyrůstají sebeničící postoje, od depresivní reakce přes sebepoškozující jednání až po uskutečněné sebevraždy. Taková osobnost se na jedné straně může pro druhého neuvěřitelně obětovat, ne však na dlouho, protože se ve svých iluzích záhy zklame, a na druhé straně bezmezně nenávidět. To vše je spojeno buď s výraznou impulzivitou, nebo naopak „útekem“ do závažnější psychopatologie, kde se mohou objevit jak bizarní tělesné příznaky, tak stavy na hranici psychotického prožívání. Pro stručné přiblížení: dosud jsou v hovorové řeči tyto stavy hodnoceny jako „hysterie“.

Jak bylo zmíněno, dítě nemá příliš fyzické moci vynutit si svá přání, umí však geniálně manipulovat. Tato schopnost zůstává emočně nestabilním osobnostem zachována a tak patří k nejzdatnějším manipulátorkám. Jedna ze starších definic navíc přidává schopnost „zvláštní schopnost dělat nepříjemnosti“. Nejistota je často kompenzována narcismem, což je další nešťastný prvek do soukolí sociálního soužití. Jakkoliv jsou muži postiženi méně často, je nutné říci, že takto vybavený muž co do tvorby problémů a nepříjemností vydá za deset žen.

Tak jak si mnoho lidí představuje léčení, tedy podáváním nějakého léku, není tato porucha řešitelná. Sice při výrazných výkyvech je možné stav farmakologicky ovlivnit, ale podstata účinné pomoci spočívá v dlouhodobé psychoterapii a socioterapii, která naučí jedince

s touto poruchou lépe rozeznávat a regulovat své emoční stavy a reakce. Přesto, když se tyto celoživotní obtíže kombinují s depresivní poruchou, je nutná intenzivní terapie.

Deprese a alkohol

Tyto dva problémy jdou často ruku v ruce jako siamská dvojčata, přičemž nelze jednoznačně říci, který z nich je první. Farmakodynamika alkoholu spočívá v tom, že zvýší výdej některých významných neurotransmiterů a tak v obecné rovině posílí sebevědomí. Dát si „panáka na kuráž“ je oblíbená metoda nejen v Čechách. Nepříjemným důsledkem tohoto vlivu pak je, že se po větších dávkách alkoholu vyprázdní rezervy této mozkové chemie. To vede ke špatným pocitům, které mohou být na krátkou dobu zaplašeny další dávkou alkoholu a s postupným používáním je nutné k dosažení stejného efektu dávky zvyšovat. Tak se může delší (zejména každodenní) požívání alkoholu podílet na rozvoji deprese.

Na druhé straně emoční poruchy volají dost naléhavě po „jakémkoliv řešení“ a v našich podmínkách je alkohol nejdostupnější látkou, která tyto stavy ovlivní. Uvažovat ve stylu, co bylo dřív, zda slepice nebo vejce, není k ničemu dobré. Skutečností je, že společný výskyt těchto dvou jevů je velmi nepříznivý, jak co do aktuálního prožívání, včetně větších pocitů viny a vyšší sebevražednosti, tak co do účinků

